

Mazowsze upamiętniło 101. rocznicę Bitwy Warszawskiej

Autor: arch. UMWM

Bitwa Warszawska rozegrała się w dniach 13-15 sierpnia 1920 r. na przedpolach Warszawy. Była przełomową, zwycięską bitwą wojny polsko-bolszewickiej. Określono ją mianem „Cudu nad Wisłą”. Z okazji 101. rocznicy bitwy oraz Święta Wojska Polskiego uroczystości patriotyczne odbyły się m.in. w Płocku i Radzyminie. Wziął w nich udział marszałek Adam Struzik.

Bitwa Warszawska powszechnie uznana przez historyków za osiemnastą bitwę, która miała decydujący wpływ na losy świata. Umożliwiła zachowanie przez Polskę niepodległości i uratowanie Europy przed bolszewizmem. Rozegrana została zgodnie z planem operacyjnym, który na podstawie ogólnej koncepcji marszałka Józefa Piłsudskiego opracowali szef Sztabu Generalnego gen. Tadeusz Rozwadowski, płk Tadeusz Piskor i kpt. Bronisław Regulski. Chodziło przede wszystkim o odcięcie korpusu Gaj-Chana od armii Tuchaczewskiego i od zaplecza oraz wydanie skoncentrowanej bitwy na przedpolu Warszawy. Manewr ten udał się dzięki m.in. złamaniu szyfrów Armii Czerwonej i umiejętności wykorzystania tej wiedzy przez polskie dowództwo. Ostatecznie Tuchaczewski musiał wycofać się nad Niemen. W wyniku Bitwy Warszawskiej straty strony polskiej wyniosły: około 4,5 tys. zabitych, 22 tys. rannych i 10 tys. zaginionych. Straty po stronie sowieckiej nie są znane. Przyjmuje się, że poległo lub zostało ciężko rannych około 25 tys. żołnierzy Armii Czerwonej, 60 tys. trafiło do polskiej niewoli, a 45 tys. zostało internowanych przez Niemców.

Obchody w powiecie wołomińskim

Centralna część obchodów 101. Rocznicy Bitwy Warszawskiej 1920 roku przypada na 15 sierpnia w Ossowie (gmina Wołomin) i w Radzyminie.

Uroczystości w Ossowie tradycyjnie rozpoczynają się już wczesnym rankiem, modlitwą przy krzyżu upamiętniającym bohaterską śmierć ks. Ignacego Skorupki oraz złożeniem kwiatów przy jego pomniku

przy Szkole w Ossowie.

Głównym punktem uroczystości była msza święta na terenie Sanktuarium Matki Bożej Zwycięskiej w Ossowie, celebrowana przez ks. bp. Romualda Kamińskiego, a po niej apel poległych i złożenie wieńców na Cmentarzu Bohaterów 1920 r. Oficjalną część wołomińską kończy widowiskowa rekonstrukcja bitwy pod Ossowem.

Po południu uroczystości o charakterze patriotyczno – religijnym przenoszą się do Radzimina. Corocznie samorządowcy spotykają się przed zlokalizowanym w samym centrum Radzimina pomnikiem Wincentego Witosa, aby uczcić pamięć polityka, który sprawował urząd premiera w okresie nawały bolszewickiej. Po okolicznościowych przemówieniach marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika i burmistrza Radzimina Krzysztofa Chacińskiego delegacje samorządowe złożyły przed obeliskiem wieńce.

Kolejnym ważnym punktem uroczystości było „wbicie łopaty” pod budowę samorządowego Muzeum Bitwy Warszawskiej. Dokonali tego marszałek Adam Struzik wraz z burmistrzem Radzimina Krzysztofem Chacińskim, posłanką Bożeną Żelazowską, kierownikiem Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej (oddział Muzeum Niepodległości w Warszawie) Janem Engelgardem oraz przewodniczącym Rady Miejskiej w Radzyminie Piotrem Rembelskim. Powstanie muzeum jest finalizacją wieloletnich wspólnych starań gminy Radzymin i Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Część oficjalną zamykała uroczysta msza święta na Cmentarzu Żołnierzy Poległych 1920 roku w Radzyminie, apel poległych oraz złożenie wieńców.

Obchody Bitwy Warszawskiej w powiecie wołomińskim trwają łącznie kilkanaście dni w większości spośród 12 gmin. Oficjalnym uroczystościom patriotyczno-religijnym towarzyszy wiele wydarzeń o charakterze kulturalnym, edukacyjno-historycznym, sportowym czy rekreacyjnym.

Płockie uroczystości patriotyczne

W Płocku z kolei upamiętniono 101. rocznicę obrony Płocka przed bolszewikami (18-19 sierpnia). W ramach obchodów odbyła się msza św. w intencji Ojczyzny. Samorządowa delegacja złożyła kwiaty m.in. pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego.

– Bitwa, w której 18 sierpnia 1920 r. wzięli udział między innymi mieszkańcy Płocka, uznana została za 18. przełomową bitwę, zapisaną w historii świata – mówił marszałek Adam Struzik. – Nazywana Cudem nad Wisłą, pokazała patriotyczną determinację Polaków, ich niezłomność w obronie właśnie odzyskanej niepodległości oraz wiarę w suwerenną Polskę. Wielu walczących, nie zdążywszy nacieszyć się wolną Ojczyzną, złożyło w 1920 roku najwyższą ofiarę, abyśmy dziś mogli spokojnie patrzeć w przyszłość. To między innymi dzięki ich odwadze i poświęceniu możemy współcześnie budować społeczeństwo obywatelskie oraz umacniać europejską pozycję naszego kraju.

Broniła się nie tylko Warszawa

Rzadko się dziś wspomina zmagania z bolszewikami w innych rejonach Mazowsza, mówi się głównie o bitwach na przedpolach Warszawy, a przecież to walki o Płock, Przasnysz, Ciechanów czy Wyszaków również przyczyniły się do ostatecznego zwycięstwa. Atak na Płock nastąpił 18 sierpnia. Załoga wojskowa Płocka wykonywała w tym czasie natarcie na pozycje bolszewickie na przedpolu miasta w rejonie Boryszewa i Trzepowa. Jednak polskie pododdziały zostały rozbite, co otworzyło nieprzyjacielowi drogę do miasta. Żołnierze polscy i mieszkańcy na widok galopujących kawalerzystów

w popłochu uciekali w kierunku mostu i dalej – za Wisłę. Panikę opanowało kilku oficerów: dowódca przedmościa mjr Janusz Mościcki, kpt. Albert de Buré, rtm. Romuald Borycki, por. Iskander Achmatowicz oraz sanitariuszka Janina Landsberg-Śmieciuszewska, którzy powstrzymywali uciekających żołnierzy i organizowali punkty oporu.

Walka o miasto, a zwłaszcza o przyczółek mostu przez Wisłę, trwała 21 godzin. Na ulicach wzniesiono barykady. Pozycje bolszewików ostrzeliwały z rzeki okręty „Minister”, „Wawel” i „Stefan Batory”, należące do Flotyli Wiślanej.

W zajętej części Płocka bolszewicy dopuszczali się rozbojów, rabunków i gwałtów. W bitwie zginęło 250 osób, w tym 100 cywilów, a 400 zostało rannych. Ponad 300 mieszkańców miasta trafiło do niewoli. Większość, w tym 22 pacjentów Szpitala Garnizonowego, została później rozstrzelana. Dzięki bohaterskiej postawie mieszkańców Płocka atak odparto, a bolszewicy zmuszeni zostali do odwrotu.

Płock jest drugim po Lwowie miastem, które za swą bohaterską postawę w wojnie obronnej 1920 r. otrzymało od marszałka Józefa Piłsudskiego odznaczenie wojskowe – Krzyż Walecznych.

Pomnik upamiętniający walczących w Bitwie pod Radzyminem

fot. arch. UMWM

Wieńce składają marszałek Adam Struzik oraz burmistrz Radzymina Krzysztof Chaciński

fot. arch. UMWM

– Bitwa, w której 18 sierpnia 1920 r. wzięli udział między innymi mieszkańcy Płocka, uznana została za 1! przełomową bitwę, zapisaną w historii świata – mówił marszałek Adam Struzik

fot. arch. UMWM

Marszałek Adam Struzik wraz z delegacją składa wieniec na mogile poległych

Fot. arch. UMWM

Podczas uroczystości na Cmentarzu Żołnierzy Poległych 1920 roku w Radzyminie

Fot. arch. UMWM

Wieniec, w asyście samorządowców, składa posłanka Bożena Żelazowska

fot. arch. UMWM

Pułkownik Kazimierz Pogorzelski wraz z posłanką Bożeną Żelazowską

Fot. arch. UMWM

Posłanka Bożena Żelazowska wpisuje się do książki pamiątkowej

Fot. arch. UMWM

Uroczystościom asystowały liczne poczty sztandarowe

Fot. arch. UMWM

Marszałek Adam Struzik składa wieniec przed pomnikiem Wincentego Witosa w Radzyminie

Fot. arch. UMWM

Podczas uroczystej mszy świętej na radzyminskim cmentarzu

Fot. arch. UMWM

- To między innymi dzięki odwadze i poświęceniu mieszkańców Płocka możemy współcześnie budować społeczeństwo obywatelskie oraz umacniać europejską pozycję naszego kraju

fot. arch. UMWM

Posłanka Bożena Żelazowska i marszałek Adam Struzik z samorządowcami z terenu powiatu wołomińskiego

Fot. arch. UMWM

Dzięki bohaterskiej postawie mieszkańców Płocka atak odparto, a bolszewicy zmuszeni zostali do odwrotu

fot. arch. UMWM

Samorządowa delegacja złożyła kwiaty m.in. pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego w Płocku

fot. arch. UMWM

Płock jest drugim po Lwowie miastem, które za swą bohaterską postawę w wojnie obronnej 1920 r. otrzymało od marszałka Józefa Piłsudskiego odznaczenie wojskowe – Krzyż Walecznych.

fot. arch. UMWM

Niebawem w Radzyminie powstanie Muzeum Bitwy Warszawskiej jako owoc współpracy Gminy Radzymi Samorządu Województwa Mazowieckiego

Fot. arch. UMWM

Pamiętkowego wpisu dokonuje marszałek Adam Struzik

Fot. arch. UMWM

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl